

Nye veje i ældreplejen

ANNETTE KAMP, ROSKILDE UNIVERSITET

En ældrepleje i krise

Et historisk blik

En økonomisk krise, en omsorgskrise og en 'mangel på hænder' en arbejdskrise

- ▶ Hvilke løsninger på 'krisen' har været anvendt
- ▶ Hvad kan vi lære af dem

Ældrepleje - en industri ? New Public Management

Hvad betød det i ældreplejen:

Styr på økonomien – vi ved præcis hvor mange ydelser der bliver givet og hvor mange timer det koster.

Men vi får et arbejdssystem med mange besøg hos mange forskellige borgere i et højt tempo

- ▶ Maria 38 besøg (aften)

Længst muligt i eget hjem

- ▶ Plejehjemsdækning falder 25% fra 2012 - 2024 for de +80årige (fra 19,5 % til 14 %)
- ▶ Liggetiden på hospitaler halveres på 20 år.
- ▶ Hospitaler udbygger det tværsektorielle samarbejde: Hjemmedialyse, telesår, Ward, teleKOL
- ▶ Det betyder at borgerne i ældreplejen er mere syge

Social og sundhedshjælpere og -assistenter

90.000 ansatte i alt
92% kvinder

Gennemsnitsalder: 44,7 år

Ugentlig arbejdstid: 33 timer

Fast dagarbejde: 49%

HELBREDSINDIKATORER

Muskelsmerter

46 %

Depressive symptomer

13 %

Mindre godt helbred

15 %

Føler sig stresset

22 %

16,2 dage
pr. år

ERGONOMISK ARBEJDSMILJØ

Ergonomisk indeksværdi 28,1

Gående-/stående arbejde 91 %

Ryg vredet/foroverbøjet 61 %

Skubber/trækker 59 %

Løfte-/bærearbejde 44 %

Arme løftet over skulderhøjde 37 %

Knæ-/hugsiddende arbejde 37 %

Gentagent armarbejde 25 %

PSYKOSOCIALT ARBEJDSMILJØ

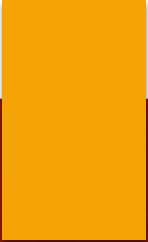
Højt arbejdstempo 71 %

Mobning, vold og trusler 47 %

Høje kvantitative krav 34 %

Høje følelsesmæssige krav 29 %

Lav grad af oplevet retfærdighed 10 %

Nye Løsninger – ideer og reformer:

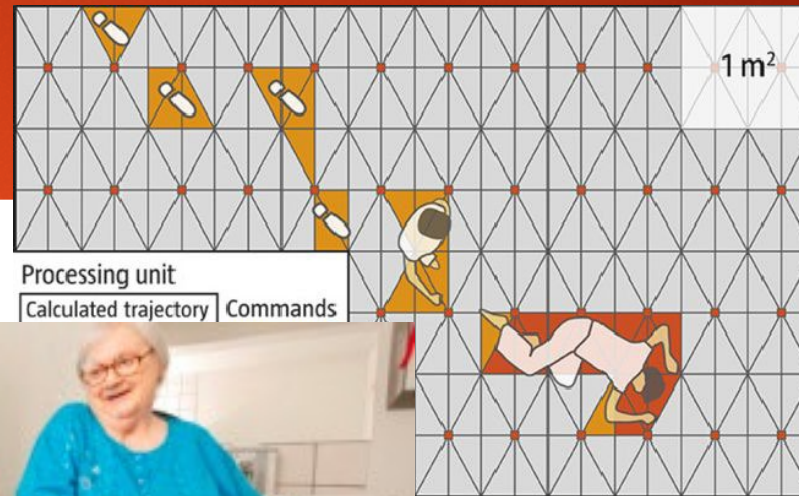
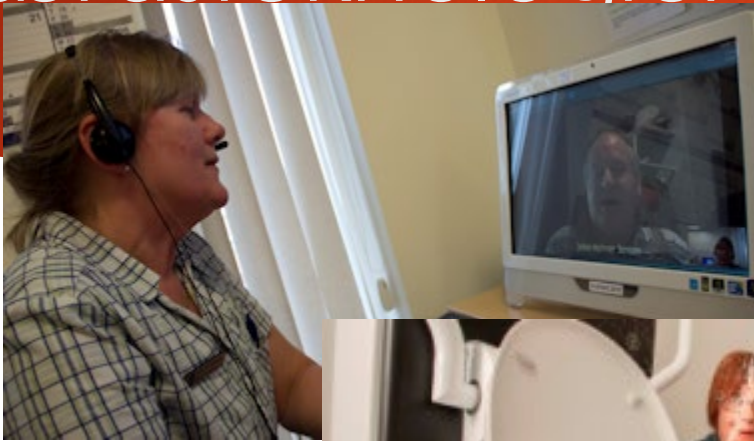
- færre ældre får omsorg/ frivillige og pårørende tager over
- work smarter – ny teknologi
- det gode arbejde

(genop)træning – vi vender borgeren i døren

- ▶ Reducerer antallet af borgere: 20% af de der rehabiliteres kan stoppe med hjemmehjælp.
- ▶ Fra 2008-2024 – fald i antallet af borgere +65 der modtager hjemmehjælp fra 18 til 12 %
- ▶ En del af årsagen er at standarden er faldet. Flere kronisk syge bliver afhængige af deres nære pårørende.

Velfærdsteknologier

<http://www.velfaerdesteknologi.nu>

de nye teknologier er meget forskellige

- ▶ Understøttelse af selvstændigt liv – alarmer (sensorgulv, GPS trackere)
- ▶ Omsorg på distancen – skærmbesøg og genoptræning via skærm
- ▶ Automatiske senge, automatiske skylle tørre toiletter
- ▶ VR teknologi og sociale robotter

Holder de hvad de lover?

Attraktive arbejdspladser - små selvstyrende teams:

det gode arbejdsliv

- ▶ At skabe mere indflydelse i arbejdet, fleksibilitet
- ▶ Fleksibel pleje - 'Kaffe først' sociale behov, gode relationer til borgerne
- ▶ Hjælper det på 'krisen'?

Samlet set

- ▶ Ingen af løsningsmodellerne er perfekte, men i kombination?
- ▶ De rejser også en række dilemmaer:
 - ▶ I hvilken grad skal de pårørende træde til
 - ▶ Hvornår kan vi bruge teknologi
 - ▶ Ensomhed og social omsorg
 - ▶ At skabe et godt arbejde